

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 12 frt.
 Félévre 6
 Negyedévre 3
 Egy hóra 1
 Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyom-
 dája Nagybecskerek. Uri-
 utca 276. sz., hová az
 előfizetések és a lap szét-
 küldésére vonatkozó felszám-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda
 Nagybecskerek.
 Ferencz-József-tér,
 Bauer-féle ház
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogad-
 tatnak el. Azonkívül az
 összes hirdetési irodákban
 Megjelenik mindennap
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

A circulus vitiosus.

Nagybecskerek, február 1.

(—s) Az olcsó népszerűségnek egyik legjövődélmezőbb pártpolitikai tőkéje az, a mit az ellenzék a hadseregre vonatkozó kérdésekkel minden adott alkalommal üz. Mert hisz az nagyon természetes, hogy egy teljesen önálló magyar nemzeti hadsereg nagyon tetszetős gondolat, ellenben annak fölismérése, hogy ez a mai viszonyok között gyakorlatilag megvalósíthatatlan, sokkal alaposabb és mélyebb tárgyalagosságot igényel, semhogy arra az ellenzéknek tulhajtott nemzeti sérelmi politikája képes lenne.

Az ellenzéknek tehát e kérdésekben a kormány fölött nagy előnye van azok szemében, kiket hangzatos frázisok könnyen tévutra vezetnek. S az ellenzék — dicsőségére legyen mondva — nem is késik ezen előnyét minden alkalommal kiaknázni. A módszere pedig, melyet alkalmaz, a lehető legegyszerűbb és abban áll, hogy az alapheszt megfordítja s ekképen egy circulus vitiosust csinál, mely első hallásra roppantul plauzibilis.

Az ujonczmegajánló törvényjavaslat tárgyalásánál az imént maga Apponyi Albert gróf volt az, ki a circulus vitiosust legjobban hangoztatta. Azt hánnya szemére a jelenlegi és előző

kormányoknak, hogy a hadsereg szelleme magyartalan. Hát eltekintve attól, hogy annyira nem is igaz az a vád, a mennyire azt Apponyi felállítja, joggal és méltán kérdjük, hogy mitől legyen magyarosabb ez a szellem, mint a milyen, mikor a magyar ifjuság nem is igyekszik őtől elvárható arányszámban helyet foglalni s a teret majdnem egészen átengedni más nemzetiségeknek. Erre azonban Apponyi és elvtársai azt vetik ellen, hogy addig a magyar ifjuság nagyobb számmal be nem fog lépni a hadsereg tisztikarába, míg annak nem lesz más a szelleme.

Ez azonban nem komoly ellenvetés, hanem csak az a körmönfont circulus vitiosus. Mert ki másítsa meg egy testületnek szellemét, ha nem az maga. A tisztikarnak sem a parlament, sem pedig a király Ő Felsége sem diktálhat egy bizonyos szellemet. A hadsereg szelleme nagyon természetesen megfelel a tiszték többségének és a míg ifjaink nem fognak mindent elkövetni a végett, hogy ők legyenek többségben, addig magától érthetőleg mások fognak ott dominálni.

Ez bizony nagy mulasztás, melyben nagy felelősség terheli az ellenzékét azért az évek óta rendszeresen folytatott agitációért, hogy ifjuságunkat a hadseregtől visszatartani és elijeszteni igyekezett. Sajnos, nem cse-

kély eredménnyel. Pedig hát mennyivel kedvezőbb lehetne ma a magyar ifjuság helyzete, mily helyes és jótékony módon befolyásolhatta volna a magyar ifjuság a nem magyar nyelvű katonai legénységet s ezenfelül még a polgári életpályák tultömött voltán is mily nagy könnyítés állt volna be, ha nem a hangzatos frázisoknak, hanem a komoly érveknek volna több keletjük nálunk.

Ilyen felfogás dominálása mellett természetesen valóságos ingerültség uralkodik a német nyelv ellen, mely ezuttal is kitört az ellenzékéből, midőn Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter aggodalmának és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy a fiatal honvéd-tisztek nem tudnak eléggé németül. Persze a fanatikus ellenzék ily nyilatkozatot vakon arra magyaráz, hogy a honvédelmi miniszter germanizálni akarja a honvédséget s abba a német nyelv segítségével osztrák szellemet akar bele önteni.

Ellentén azt nem gondolja meg az ellenzék, hogy valahány nyelvet tudunk, annyi emberek vagyunk és azt nem ismeri el az ellenzék, hogy a honvédelmi miniszter csak legalább a szolgálati nyelv tudását kívánja, mert e nélkül a honvédség a közös hadsereggel nem operálhat sikerrel, hanem végzetes bajokat idézhet elő. A német nyelvre tehát a honvéd-tiszteknek

A „TORONTÁL” TÁRCZAJA.

A farsangról*).

— Irta: dr. Brájer Lajos. —

Ha pusztán tiszta ésszel és jó szemmel, a tudomány szigorú mellőzésével osztjuk fel az emberiséget, két csoportot fogunk találni: Az első az, a melyeknek pénze van, a második, a melyeknek — nincs. Az első kategóriának ismét van két alfaja: Kik a farsangot szeretik és akik nem szeretik. Ez utóbbi azonban oly csekély számu kisebbség, hogy alig érdemes vele foglalkozni. Mert a krónikások úgy beszélnek, hogy ennek a vig időszaknak, már a szürke ókorban is voltak rajongó tisztelői, mikor az emberek még távolról sem gondolhattak arra, hogy évezredek múlva a Magyar kör egyik felolvasója törödni fog az ő viselt dolgaikkal.

Mint sok egyebütt, itt is a régi görögökre fogják, hogy ők készítették először álarcokat, melyeket a színházi előadásoknál használtak. Egy másik verzió a rómaiaktól származtatja le a farsangi örömeiket, mert ők tényleg abban az időszakban, melyre a mi karácsonunk és újévünk esik, Saturnus tiszteletére ünnepélyeket rendeztek, az ún. saturnaliákat. Ez ünnep, melyen a nap fordulását is megülték, oly általános volt, hogy még a rabszolgákat is, kiknek e napon nem kellett dolgozniuk, megvendégelték.

* Felolvasott a „Nagybecskereki magyar olvasókör”-ben 1893. január 28-án.

Bizzuk a történetbuvárookra, vajjon ezekből a mulatságokból származtak-e le azok a zajos ünnepélyek, melyek a középkor virágzásakor Olasz, Spanyol, Francia- és Németországban már általánosak voltak. Csak hogy a mi derék középkori őseink beérték 3 nappal: vasárnaptól szerdáig. A farsang eredetét Itáliából veszi, de a középkori polgárság csakhamar bevitte a többi országokba. A zajos örömnepok anyja: Velence és Róma. S ez igen természetes. Velence volt a középkorban Európa leggazdagabb kereskedelmi városa, ide hozták az összes világrészek áruit és kincseit. S ez a hatalmas, ma már csendes városa a lagunáknak, az ő büszke palotáival és kevély patriciusaival, a karneval alatt féltelen élvezeteknek adta oda magát. Egy ember sem törődött a multtal, sem a jövővel. Élmi és élvezni volt jelszó. Nem volt ember, a ki kizárta volna magát a zajos mulatságokból, még a komoly doge is — mo solyogott.

Velence mellett Rómában hódított magának tért Karneval hercege. A római farsang lett a leghíresebb népünnepély, melyen résztvettek a legmagasabb egyházi és világi méltóságok.

Azokról a vig csinyekről, miket a nagyok és kicsik eszidőben elkövettek, egész legendák keringenek. Csak egyet mondok el belőlük. Nem tudom igaz-e, neke: egy újságíró mondta el, mikor a lagunákon evezünk Velencében. Tessék ebből következtetni.

— Látja Ön azt a magas komor düledező

épületet, kicsi ablakjaival? Így szólt a kollegám. Ott hajdanta barátok laktak. Okos emberek voltak, kik megadták az istennek a mi az istené, de azért élni és mulatni is szerettek. A történelem nem beszél róluk, de egy sikerült csinjuket minden velencei ember ismeri.

E század elején élt egy híres spanyol tánczosnő, gondolom Floridának hitták. Királyok udvaroltak neki és a legnagyobb költők énekelték meg szépségét. Hírnevével betelt az egész világ. Egy utjában Velenczébe is került. Csak egy éjjelen át akart maradni, a honvágy haza huzta a gesztenyék országába. Eppen a karnevalban ért Velenczébe, nem tünt hát fel neki, hogy két álarczos alak folyton követi gondoláját, melyben szállója felé evezett. Egyszerre egy sötét utcában, hová nem hatolt a farsang lármája, megkerültek csolnakját, egy sötét alak beugrik az ő gondolájába s kihuzván éles törét így szól:

— Szót sem, vagy . . .

A szép tánczosnő nem ért rá segélyért kiáltani. Két erős kar átkarolta, podgyaszát szintén átvitték és aztán együtt eveztek tovább. A gondola rövid idő múlva egy zárdaszerű épület előtt megállt. Bevitték a szép foglyot egy fényes butorszatu terembe, hol pompás vacsora várta. Miután belátta, hogy innen megszökni teljes lehetetlenség, szépen megvacsorázott és aludni ment.

Másnap reggel az ajtaján zörgöttek. Felöltözött és kiment. Bekísérték a nagy ebédőbe, hol a prior együtt tilt az összes barátokkal s e szavakkal fogadta:

éppen azért van szükségük, hogy a veszély idején sikeresen védhessék meg a hazát.

Apponyi Albert gróf ebben a kérdésben teljesen merev ellenzéki álláspontra helyezkedett s a circulus vitiosus fenntartása által a maga pozícióját ismét circulus vitiosussá tette a szabadelvű párt és kormánnyal szemben.

Ha neki így tetszik, ám teljék benne kedve! A szabadelvű pártnak és kormánynak teljesen mindegy!

A szatmáregyházmegyei nagykirályi esperesi kerület róm. kath. lelkészei rendkívüli gyűlést tartottak a napokban Csánalson, hogy megbeszéljék működésük módjait a felssinen levő egyháspolitikai kérdésekben. A gyűlés abban állapodott meg, hogy tiltakozni fog a kötelező polgári házasság behozatala ellen s tiltakozásának irásban is kifejezését ad a kerület két országgyűlési képviselője előtt. Az espereskerület minden lelkésze ismételt figyelmesteti fogja a híveket azokra a veszélyekre, amelyek a népet az új kormány reformtörvényeinek keresztülvitelével érik. A gyűlés jegyzőkönyvét beterveztették Meszlényi Gyula megyés püspökhöz, atyai áldását kérve működésükre. Az esperesi kerületből tíz sváb község fog kérvényt intézni az országgyűléshez a polgári házasság ellen.

Panama hírek. Az Indépendance de l'Est óriási szenzációt keltő cikkét közöl, melyben okmányokkal dokumentálja, hogy az egész Panama-botrányt a párisi gróf kezdeményezte és most is az vezeti. A cikk nagy feltűnést keltett és kinosan érintette a párisi gróf híveit. Herz Kornál egészségi állapota rosszabbra fordult, veséj gyulladása fokozódott. Az utóbbi napokban híre járt Párisban, hogy Artont elfogták. E hír azonban megerősítésre szorul.

Forradalom Havaiában. Washingtonból írják, hogy a senatusban Chandler indítványt terjesztett elő, mely szerint az elnök felkérte, hogy a Havaii ideiglenes kormánnyal tárgyalásokba bocsátkozzék a

sziget annectálása végett. A tárgyalást elhalasztották. Hír szerint az angol kormány megbizta követét, Sir Fr. Pauncefotot, hogy tiltakozzék az amerikai kormánynak Havaiával szemben tanusított magatartása, valamint a szándékolt annekszió ellen. A „Boston“ amerikai hadihajó eljárása, a mely Havaiában tengerészkatonaátgot szállított partra, úgy látszik, Angliát tiltakozása ellenére megnyerte a hivatalos jóváhagyást. A kormány több tagja az annekszió mellett nyilatkozott. Havai itteni követe abban biszik, hogy az Unio védnöksége alá veszi a szigetet.

Nagybecskerek kövezete.

Az utolsó városi közgyűlésben beszámoltak azon kövezési munkálatok eredményéről, melyek az 1890., 1891. és 1892. években Nagybecskerek városában teljesítettek.

A következőkben közöljük a részletes számadást Vukovics mérnöki jelentése alapján:

I. Az elkészült kövezés mennyisége (térfogata) kitett: 1890. évben 28475.50 m³ métert, 1891. évben 5164.84 m³ métert, 1892. évben 50301.07 m³ métert. Összesen a három éven át 83941.41 m³ m³ terület kövezés lett elkészítve.

II. Fekék számlájára előállított fejeskő járdák, és a Rezső laktnyába előállított kövezési munkálatokra vonatkozik: e szerint 1890. évben 315 háztulajdonos részére elkészült 11756.99 m³ méter járda, 1891. évben 36 háztulajdonos részére elkészült 1236.82 m³ méter járda, 1892. évben 22 háztulajdonos részére elkészült 980.64 m³ méter járda. Összesen 373 ház előtt a három éven át elkészült 13974.45 m³ méter járda, a Rezső laktnya alapszámlájára elkészült: a) fejeskő kövezet 2873.08 m³ méter, b) terméskő kövezet 713 m³ méter.

III. A kockakövekből előállított utatjárókra vonatkozik: e szerint 1890. évben elkészült 969.68 m³ m³ utatjáró, 1891. évben elkészült 82 m³ méter utatjáró, 1892. évben elkészült 95.90 m³ méter utatjáró. Összesen a három év alatt elkészült 1147.58 m³ méter utatjáró.

IV. Új kocsiut előállításáról: e szerint a) terméskőből a Nádor-utcában 1469.82 m³ méter kövezet, b) kockakövekből

a Gizella-rakparton 1565 m³ méter kövezet, melyhez Deutsch és Lucács cségekétől vásárolt kőanyag lett felhasználva.

V. Kocsiutak átkövezésére és javítására vonatkozik: e szerint 14519.46 m³ méter terület kövezés lett részint átkövezve, részint javítva házilag, melyhez Deutsch cségtől vett terméskő lett felhasználva.

VI. Besszertt és elhasznált kő mennyiségekre vonatkozik ugyanis: beszeresztett a) fejeskő 417.027 darab, b) kockakő 55.418 darab, c) terméskő 645 köbméter; felhasználott a) fejeskő: 1890 és 1891-ben készült 12.993.82 m³ méter járdához, Rezső-laktanyában készült 2873.08 m³ méter fejeskő kövezéshez, egészben készült 15.866.90 m³ méter területre.

26 1/4 darabot egy egy m³ méter területre számítva 4168.06 darab, esen mennyiség a készletben volt 417027 darabhoz viszonyítva elenyésző 521 darab különbözetet mutat, vagy is százalékosan kifejezve az összes anyag mennyiségének 0.12%-át.

b) kockakő Gizella rakpart 1565.00 m³ m³ kövezéshez 39125 darab, egyes ház előtti járdák szegélyezéséhez 6982 darab, az utatjárókra 9311 drb, felhasználott kockakő, összesen 55418 darab.

c) terméskő Nádor-utcában 1469.82 m³ méternek kövezéséhez 147 köbméter, 14519.46 m³ méter átkövezés és javításhoz 498 m³ méter. felhasználott terméskő összege 645 köbméter.

Hirsch és fiai budapesti cég által 1892. évben elkészített kövezési munkálatok az anyag betudásával számítottak el; miért is ehhez külön anyag-kimutatás szerkesztésének szüksége fen nem forgott.

VII. költségekre vonatkozik: e szerint

A) kövezési alapterhőre: 1890. évben kövezési munkálatok címén 15563 frt 97 kr, 1891. évben kövezési munkálatok címén 2066 frt 01 kr, 1892. évben kövezési munkálatok címén 1958 frt 77 kr, 1890 évben anyagbeszerzés címén 17139 frt 77 kr, 1891. évben anyagbeszerzés címén 18343 frt 07 kr, 1892. évben anyagbeszerzés címén 23893 frt 86 kr. Hirsch és fiai cég végelszámolása címén 136 ezer 109 frt 97 kr. A 3 éven át kiadások összege 215,075 frt 42 kr.

Mi nem vagyunk banditák, hanem jámbor barátok. A mi zardánkba is elhatolt az ön híre, megtudtuk, hogy Velenczébe jön és hamar elhatároztuk, hogy művészetében gyönyörködni akarunk. Ehhez azonban csak egy eszköz létezik: a kényszer. Ettől sem riadtunk vissza, farsang van, hát néhány perczig banditáknak öltöttünk fel. S most kérem teljesítse kívánságunkat: táncsoljon nekünk egy fandangót.

Florida beleegyezett.
— Én az önök kedvéért tánczolok, önök az én üdvömet imádkoznak.

Rövid idő múlva megjelent legszebb kostümjében és eljárt a fandangót annyi bájjal, oly elragadó tüsszel, hogy a barátok valamennyien beleszerettek . . . Estefelé azonban ismét egy gondola állt rendelkezésére s ott találta a holmiját is, még pedig egy bördönddel többet, mely telve volt a legszebb szövetekkel és ragyogó drágakövekkel. Florida visszatért hazájába, de egyes barátok, ha nem haltak meg, még ma is rajognak a szép tánczosnő csábító szemeiért.

Igy mondta el nekem e történetet az olasz újságíró — si non e vero e ben trovato.

A farsangot mai alakjában és hosszában II. Pálnak köszönjük. És a derék király a három napot nem tartotta elégnek, hanem kiterjesztette vizkoresztől hamvasó szerdáig. Állt pedig a mulatság abban, hogy a nép ingyen gyönyörködhetett színházban, ingyen táncsolhatott cirzkussban, korcsmáktan, az előkelő családoknál pedig bálokat és estélyeket rendeztek. S minél előbbre haladt a farsang ideje, annál féktelenebb lett az öröm és a mulatságok az álarczosok között. Igen természetes, hogy

ezzen fesztelen mulatságok évek folyamán elfajultak, amiért aztán a pápa betiltotta őket.

Olaszországból csakhamar átment a farsang ünneplése Franciaországba. Itt annyiban szenededett változást, hogy előkelő körökben behozták a cotillont, a négyest és balletet, melyek elő isben az álarczos bálokon szerepeltek.

Németországban fajult el a farsang legjobban. Azok az örült bachanáliák m.k. „Narrefest“, „Festnachtschauspiel“ és egyéb nevezetek alatt ismeretesek s melyen a „hanswurstok“ vagy „Schauteufel“-ek viszik a tönust, nem annyira tréfás ötletek vagy szelímes meglepetések által ünnekel ki, mint inkább azért, hogy egyes embereket bosszantsanak és a nagy tömeg előtt neveltségessé tegyék. Hogy ez nem ritkán véres verkedésekre szolgáltatott okot, magától értetődik. S talán nem is lett volna baj, ha az efajta mulatságok az utcán játszódnak le, de a nép sokszor elvesztett minden illetet és mérsékletet és saját házukban zaklatta a polgárokat.

Egy erényt azonban el nem vitathatunk az előbbi századok mulató embereitől: mihelyt farsang keddjén éjfél utött az óra, vége volt a táncznak és az örömmek. A vad tömeg kitombolta magát és bűnbánó szívvvel ment bele a böjtbe. Hetekig az volt a jelző: la carne vale (ami olaszul körülbelül annyit jelent: Éljen a hus), de aztán annál szigorubbán böjtöltek utána.

Hogy édes hasánkban mióta bir a farsang ervénynyel, azt gondos kutatásaim dacára sem birtam megtudni. De éppen abból a körülményből, hogy a krónikák oly értelmű farsangról, mint Olasz- vagy Németországban absolute nem regélnek,

azt lehet következtetni, hogy ilyen tulajdonképen sohasem volt. Ennek az oka nézetem szerint a faji jellegben fekszik. Amint a magyar embernek nincs érseke pl. az egyleti élet iránt s nem szeret akkor énekelni, mikor a karmester üti a takust, hanem mikor a kedélye parancsolja s akkor is azt, amit a cigánynak, úgy nem bírta el a természete sohasem, hogy akkor mulasson, mikor a kalendariom parancsolja. S ha már mulatott és vigadott, semmi esetre sem vette be a természete a német Hanswurstok, vagy az olasz arlekinok mókait. Egészen eltekintve attól, hogy a századéves küzdelmek, melyet e sokat megpróbált nép külső és belső ellenségei ellen folytatott, nem igen voltak alkalmasak arra, hogy a magyar népet oly pezsgő jókedvébe hozza, mint az olasz farsang az ő népét. A legujabb két évtized előtt az intelligens elem mulatsága egyáltalán nem volt nyilvános, hanem a kastélyokra és uri házakra szorított, a nép pedig a csárdákban és korcsmákban elégitette ki táncskedvét. Arra, hogy magyar emberek, a nép gyermekeit értem, valamikor álarczos mulatságokat és mókákat rendeztek volna, arra nem tud példát senki. A magyar ember farsangja nem ismert időt és helyet sohasem. Egy háromság volt az, mely neki szent volt bárhol és bármikor s azt hiszem elég konzervatívek (és valljuk be jó iszlésűek) vagyunk hozzá, hogy a jövőben is ehhez ragaszkodjunk. Hogy miben áll ez, legszebben elmondta Petőfi Sándor:

Mit törődöm, mit tünődöm még sokat.
Élek most és ölelem, mi életet ad.
S mi ad életet, hogyha nem bor és leány?
Éljen a lány, éljen a bor . . . Huzd cigány.

B) térítés
Megter
veseto
1892
átalak
ezer
Mez
41,417
van
ritve
ritte
ban v
A
alap
215.07
a fent
Tebá
161.98
Eh
ált
bére
kitesz
köve
törvé
megke
délbe
ispán.
— J
meste
feher
Weis
becsk
nyozott
sügü
tendő
— H
löknél.
évi
órakat
Hétk
nézve
b) se
délle
Vasár
mind
délle
vonatko
megye

B) kövezési alap javára: 1. Megtérítés 1890. és 1891. évben készült 12993.82 méter járda után 41417 frt 26 kr, 2. Megtérítés Rezső laktanyában készült kövesetért 10648 frt 35 kr, 3. Megtérítés 1892 ben készült 98064 méter járda átalakításért 1069 frt 54 kr, összesen 53 ezer 135 frt 15 kr.

Megjegyezvén, hogy az 1. tétel alatti 41,417 frt 26 krból még 3390 frt 10 kr. van hátralékban, azaz még meg nem térítve; a 2. és 3. tétel alatti összegek megterítésére iránt az intézkedés folyamatban van.

A fentiek szerint: A) kövezési alap terhére a fentiek szerint kitüntetett 215.075.42 forint, B) kövezési alap javára a fentiek szerint kitüntetett 53.135.15 forint. Tehát a 3 éven át tiszta kiadás összege 161.939.27 forint.

Ehhez hozzáadva 30.000 Lucsics cég által szállított kőzeteknek más alap terhére elszámolt értékét, azaz 6000 00 forint, kitesz a 3 éven át költségek főösszege kövesetért 167.939.27 forintot.

HIREK.

— **Megyei közgyűlés.** Torontálmegye törvényhatósági bizottságának m. hó 30 án megkezdett rendkívüli közgyűlését ma délelőtt rekesztette be Rónay Jenő főispán.

— **Jótekonyság.** Krszti s János polgármester és Schwarcz Mihály a vörös- és fehér kereszt egyesület javára 25—25 forintot, Weisz Izidor pedig a vörös-kereszt egyesület becskerekéi fiókja részére 10 frtot adományozott. — Egy asztaltársaság szerkesztőségünkhöz 7 frtot küldött a helyben építendő árvaház javára.

— **Hivatalos órák a megyei tisztviselőknél.** A törvényhatósági bizottság múlt évi határozata értelmében a hivatalos órákat a következőkben állapította meg: Hétköznapokon: a) a tisztviselőkre nézve délelőtt 9 órától délután 2-ig; b) segéd- és kezelőszemélyzetre nézve délelőtt 8 tól 12 ig, délután 3-tól 6 óráig. Vasárnapokon: mind a tisztviselő, mind a segéd- és kezelő személyzetre nézve délelőtt 9 től 11 óráig. A napos szolgálatra vonatkozólag a következőleg intézkedett a megye alispánja:

1. Rigó István m. I. aljegyző február hóban 5—11-ig, márczius hóban 19—25 ig.

2. Feilitzsch Berthold br. m. II. aljegyző február hóban 12—18 ig, márczius hóban 26 tól április 1-ig.

3. Szilágyi Albert m. IV. aljegyző február hóban 19—25 ig, április hóban 2—8 ig.

4. Hegedűs János m. V. aljegyző február hóban 26-tól márczius 4-ig, április hóban 9-től 15-ig.

5. Gyertyánffy Jenő dr. m. tb. aljegyző, márczius hóban 5—11-ig, április hóban 16-tól 22-ig.

6. Hadffy Károly m. tb. aljegyző márczius hóban 12—18 ig, április hóban 23—29 ig.

A fentebb érintett hivatalos órák 1893. február 1-én lépnek életbe.

— **Rudolf trónörökös emléke.** Tegnap volt negyedik évfordulója annak a gyászos napnak, mely gyászába borította a legjobb királyt és gyászába borított egy egész nemzetet. Négy év mult elszöta s ez idő alatt hegedt a seb, enyhült a fájdalom, bár csirait a legnemesebb szívből nem tudja kiirtani még egy hatalmas nemzet gyengéd részvéte sem. A királyi család a csendes visszaemlékezésnek szokta szentelni e napot. Tegnap gyászmisét tartottak a bécsi udvari kápolnában, melyben a király, Stefánia főhercegnő, a kis Erzsébet főhercegnő és a Bécsben időző főhercegek vettek részt. A mise után a király és az összes jelen voltak átmentek a kapuczinusok sirboltjába s ott egy imát mondtak el Rudolf trónörökös koporsója mellett. A koporsó telve volt gyönyörű koszorúkkal, miket a fájó kegyelet helyezett oda. A koszorúk közt volt Vilmos német császár koszoruja, melyet a császár megbízásából a bécsi német nagykövet helyezett a koporsóra.

— **A becskerekéi színház díjai.** Olvasóink bizonyára emlékeznek még arra, hogy Nagybecskerek városának képviselő-testülete októberben úgy határozott, hogy a magyar színházakat ezentúl nem tartozik az egy estére megállapított 11 forintnyi bért fizetni. A képviselőtestület ezen nagylelkű határozatát Györgyevits Milos dr. felelteszte. A megye törvényha-

tósági bizottsága mai ülésében azonban a feleltesztés mellőzésével, esen közgyűlési határozatot jóváhagyta.

— **Az időjárás** immár jobbra fordult, a dermesztő hideget enyhe időjárás váltotta fel, tegnap óta olvad a hó, és csepeg az utazók kövezetére. Ha így tart az olvadás, úgy Nagybecskereken rövid idő alatt megszabadulunk a költséges és kellemetlen vendégtől: a hótól, de nagyon félő, hogy egy sokkal kellemetlenebbet és a mellett veszedelmest kapunk: árvizet. Lapunk más helyén számolunk be a rendeletről, melyet az árviz megakadályozására kiadtak, és nem látszik tulzottnak az aggodalom, hogy az ország több vidékein árvizrel kell majd megküzdeni.

— **Szana affairje.** Szana Tamás a „Fővárosi Lapok“ szerkesztője lapjában egy „Jégkirálynő“ című novellát közölt Szabóné Noga Janka tollából. A „Jégkirálynő“ által azonban egy szép és fiatal hölgy sértve érezte magát és dr. Szentgyörgyi Imre magáévá tette ez ügyet és Szanát provokálta. Szana azonban kijelentette, hogy a kérdéses dolgozat novellisztikus munka, költött alakokkal, költött eseményekkel s kijelentette, hogy szerkesztő társainak nem akar egy tréfás novella miatt adott elégtétellel praecedentst alkotni. Dr. Szentgyörgyi Imre erre levélben válaszolt, amelynek provokáló hangja azonban nem terítette el Szanát a helyes uttól és az elégtételt ismételve megtagadta.

— **A zugirász jutalma.** Nincs a tisztességes sajtónak nagyobb veszedelme, mint a zugirások. Ezek csorbitják a tekintélyt különösen olyanok előtt, kik a sajtó termékei, meg a szennylapok között nem tudnak különbséget tenni. Ez a pazarita faj valósággal a közönség hiúságából táplálkozik. Egy két forintért dithirambokat szengenek a jókedvű adakozó jószívűségéről, de kegyetlenül meghurcolják azt, aki nem ad baksist nekik. Szinte jól esik regisztrálnunk, hogy egy ilyen revolverező zugirász „szerkesztő“ megkapta méltó jutalmát Budapesten. A „cognac ipar“ szerkesztőjéről van szó, aki ocsmány dolgokat irt egy budai cognac gyárról, amért a lapját nem „támogatták.“ A gyár két hivatalnoka

Mi modern emberek, minden tekintet nélkül a régi görögökre és rómaiakra, farsang alatt azt az időt értjük, mikor a fiataloknak nincs egyéb gondjuk, mint a bálokra, az óregeknek pedig a költségekre gondolni. Nem mintha máskor nem báloznánk, de vizkeresztől hamvazó szerdáig táncolni nemcsak jog, de majdnem kötelesség.

S a mai kor nemzedéke elég szívesen teljesíti ezt a kötelességet, szívesebben, mint akárhánjat. A középkor álarczos mulatságai, melyek három napon és éjjelen át tartanak, régen feledésbe mentek s ma már talán csak Olaszországban és Köln am Rheinban divnak. Az emberek ma jobban küzdenek a létért, mint annak idején s ha már bolondságokra adják a ejüket, nem nappal, de éjjel teszik azt, kevés kivétellel csak négy fal között. A régi idők maradványai ugyan nem veszték ki egészen, farsang utolsó napjain nálunk is mutatkozik egy pár ember álarczosan az utcán, de az a hangulat, mit ezek az álarczosok keltenek, nem ideális karneváli légtör. A pajkos farsangi életet vidéken, ma még legjobban mutatja a purim-ünnepe, a hol sokkal több az álarczos, kik házról-háza vándorolnak jökevényekben s mindenütt terített asztalra találunk. S e tekintetben a főváros alig különbözik a vidéktől. Az álarczos bálok mindjobban kijönnek a divatból s lassankint csak a szerelmesek találkájául fognak szolgálni.

A mostani évtized farsangjáról, vagy jobban mondva báljairól igen eltérők a nézetek.

Vannak érzékeny kedélyek, melyek nevelésnek találják, hogy két egyén, kinek egymáshoz semmi köze, együtt ugrálzenekisérlet mellett. Egyes okos emberek felvetették a kérdést, miért szabad egy nőt átkarolnunk, mivel csárdást huz a cigány, holott máskor még a kezét sem szabad megszorítanunk. (Feltéve, hogy nem engedi meg.) A pszichológusok pedig azt tartják, hogy a bálokon nem örömlélekben ugrálnak az emberek, mint talán a vér parancsolná, hanem azért mert muszáj. S egy szellemes hölgy plane egy dilemnát állított fel, melyből alig tudnak a szenvedélyes tánczosok kibontakozni. Logikája így hangzik: Egy ostoba férfival táncolni egészen érdektelen dolog. Okos emberért pedig kár, hogy izzadjon, mikor mulattatni akar, sokkal jobban lehet vele másképp mulatni.

Ezt az álláspontot azonban valószínűleg csak olyanok foglalják el, kik vagy nem tudnak már táncolni (a kiélt világfiak) vagy azok a nők — kiket nem visznek.

Akik nem blazirtak, kik nem vesztették el életkedvüket, hanem a farsang örömei után áhitoznak, azok nem gondolnak csevegésre, senére, logikára és isten tudja mire, hanem táncolni akarnak, azt pedig mégis csak legjobb a bié-sajában élvezni. S én teljesen osztom annak a nézetét, ki azt mondja, hogy az a nő vagy az a férfi, ki sohasem tánczolt, vagy legalább kedvet nem érzett hozzá, teljesen boldog nem lehetett sohasem. Mert az öröm tánczra visz. A veréb nem jár, hanem ugrik, a kis gyermek mikor kedves dolgot mutatnak neki, nem lassu léptekkel közeledik feléje, ha-

nem szaladva igyekszik azt elérni, s még a vad ember a maga ősereditésében is tánczra perdül, mikor öröm tölti el szívet. A táncz tehát nemcsak élvezet, hanem szükséglet, igazi természet, mely oly viszonyban áll a járáshoz, mint a költészet a nyelvhez . . . .

Igaz, hogy ez a költészet elfajulóban van. A kis lány ma már nem beszél oly elragadtatással az első bálról, mint a lányok hajdanában. A frivol hang, mely a társaságban észlelhető, nem marad el a bálokról sem s a supper-csárdás kinövései, melyek még néhány év előtt a fővárosi bálokból egy-két párba nélkül sohasem jártak, általában ismeretesek. A blazirtság a legnagyobb ellensége a táncz és a farsang költészetének.

A humor és a szatira ki is veszik bőven az ő részüket a mai farsangból. A bálokat régen elkeresztelték házassági börzének, mintha minden anya azért vinné a lányát táncolni, hogy férjhez menjen. Tény az, hogy tánczos mindig kevesebb lesz, tánczosnő mindig több. Így aztán nem csoda, ha egyes humoristák a kormányznak a táncügy államosítását ajánlják. Miután a kultuszminister a korcsolyázást ajánlja, a belügyminister a tánczra fordíthatná az ország figyelmét. S akadnak egyes emberek, kik már az iskolában szeretnék a fiukat e tárgyra kötelezni, abból a szempontból indulva ki, hogy sokkal több hasznát vessik, mint a görögnek vagy a felsőbb matematikának.

A spekuláció pedig szintén hatalmába akarja keríteni a tánczügyet. Tavaly olvas-

aztán az Edison kávéházban úgy prenumerált a szerkesztő lapjára, hogy az előfizetési pénzt csattanós pofonok alakjában kézbesítették neki. Aztán néhányat rugtak is rajta, és kidobták a kávéházból. És még csak azt tesszük hozzá, hogy ha a közönség ahelyett, hogy pénzért dicsérteti magát, ilyen módon támogatná a zugirászokat, akkor el lenne érve a tisztességes sajtó régi vágya: kipusztulnának a zugirászok.

— **Teleia.** Egy rendkívül humánus egyesület tartotta vasárnap alakuló közgyűlését Bpsten a főváros számos kitünősége jelenlétében. Az egyesület célja az, hogy irodalmilag, társadalmi uton és orvosi közbenjárásal a prostitucziót okozó, valamint a prostituczióból eredő káros viszonyokon javítson és az illetékes hatóságokkal az ez irányban való működésében támogassa. Az ülést dr. Révay Lajos nyitotta meg, elmondva, hogy az egyesületnek 600 tagja és 1000 frnyi alapítványa van a főnállása erkölcsileg és anyagilag biztosítva lévén, ajánlja, hogy az megalakultnak jelentessék ki. Az alapszabály tervezetét dr. Sturm Albert, dr. Mandello Gyula és Vészi József módosításával elfogadták s azután a tisztikar a következőképen alakult meg: elnök Nagy Sándor orsz. képviselő, helyettes elnök: dr. Révay Lajos, alnökök: dr. Mandello Károly és dr. Weiss Jakab, titkár: dr. Igaitzer Gyula, jegyzők: dr. Berényi Sándor és Ferray Sándor, pénztáros: Burger János.

— **Uj Ubrik borbála.** Orczyfalváról írják a „D. K.” nek, hogy ott özv. Ott Anna Mária 70 éves öreg asszonyt a menyé ki-elégítő táplálkozás, ruházat és ápolás nélkül hosszabb ideig, 12—24 fok hidegben, egy emberi tartózkodásra teljesen alkalmatlan, piszkos istállóban tartotta, hogy a szegény öreg asszony mihamarább elpusztuljon. A házban lakók értesültek a kegyetlen gonosz asszonynak anyósával szemben tanúsított kegyetlen bánásmódjáról és feljelentették őt a községi előjáróságnál, melynek intézkedése folytán a csendőrség letartóztatta az asszonyt. Az oraviczei előjáróság egyben értesítette az esetről a temesvári kir. ügyészséget.

tam egy hirdetést, melyben valaki kölcsönintézetét ajánlja, hol elegáns tánczosok mindenkor raktaron tartatnak. Amint az ember kottáért, könyvért, vagy jelmezért fizet kölcsöndíjat, úgy tánczosokat is lehet majd ezentul kapni. Még az utasítás is megvan. Egy család, hol három négy leány van, csak egy tánczost bérel. Ha jobb módú persze többet. Egyebként tetszés szerint valogat. A termete és esze szerint kölcsön vesz: klesi vagy nagy, köver vagy sovány, szellemes vagy csendesen buta tánczosokat. Az ilyen tánczos kapna egy estére öt forintot, ha a hölgy a lábára tapos 50 kr. mellékilletményt. Rossz tánczosnők dupla díjat fizetnek.....

S mégis szívós élete lehet Karneval herczegnek, hogy a mai fiatalság blazirt saga és ciniznusa daczára még mindig él. Igaz, hogy a fiatal herczegből öreg ur lett. Legalább így mondják öregeink, ámbar nekem erős gyanum van, hogy ők azért tartották az akkori embereket oly szeretettel reméltóknak, mert maguk is fiatalok és kedvesek voltak. Pedig tudvalevő, hogy fiatal korunkban a világot más szemekkel nézzük. Minden napsugár egy darab arany-nak tetszik, a ki verseket csinál, azt költőnek tartjuk, minden fecske nyarat csinál és minden liba angyalnak tetszik — mert szárnya van.

Igaz, hogy megváltozott a farsang, de hát az emberek egyáltalán megváltoztak. Csodákat regélnek, milyen kedélyes fesz-telen bálók voltak akkoriban, milyen igénytelenek voltak a toillettek, elragadó dolgokat tudnak mesélni a házi bálokról, melyeken zongoraszó mellett tánczolt a

— **A fenyegető árvízvesztély.** A földmivelésügyi miniszterium az összes alispánokhoz és a szabad királyi városok polgármestereihez terjedelmes körrendeletet bocsájtott ki, amelyben ő eleve felhívja az illetékes hatóságok figyelmét a szakadatlan hóesés folytán fenyegető árvízvesztélyre. A miniszter inti a hatóságokat, hogy területi az árvízvesztedelemeire minden lehető előleges intézkedést megtegyenek, mert a lágy idő váratlanul is beállhat. Egyszermind arról tudósítja a miniszter a hatóságokat, hogy ő a maga részéről már minden óvintézkedést megtett; nagy veszély esetére utasítva vannak a táviradivatalok, hogy a miniszteri biztos, vagy más intéző hatóságok felszólítására a védbizottságoknak azonnal rendelkezésre álljanak. A minisztertanács az irán is megette a kellő lépéseket, hogy a csendőrség, gyalog és műszaki katonaság a kellő pillanatban helyt állhassanak.

— **Meggyilkolt ügynök.** Említettük volt, hogy egy, a fővárosból nemrég eltűnt ügynöknek, Képes Bernátnak a holttestét gyanus körülmények közt találták meg a sziget-szent miklósi Duna ágban. A gyanu az volt, hogy Képes, a ki üzleti dolgokban ezelőtt mintegy két héttel eltávozott a fővárosból s legutójjára a közvágóhídi állomáson látták, előbb megfojtották s aztán beledobták a Dunába. Ezt a gyanut most határozottan megerősíti az a jelentés, melyet Sziget Szent Miklósról tettek a rendőrségnek s a mely szerint Képes nyakán egy szorosan összefűzött nadrágszíjat találtak. Hogy a gyilkosságot ki és mely körülmények közt követte el, azt még nem deríthették ki, pedig a fővárosi rendőrség és a csendőrség egyenlő buzgósággal nyomoz ez ügyben. Képes, ki a vaczi-kürt 74. sz. a. lakott, legutóbb a Wellisch és Salamon czégnél volt alkalmazva mint ügynök. E hó 17-én járt a közvágóhídnál és smereszinek azt mondta, hogy üzleti dolgokban jár a vidéken. A szentmiklósi emberek nem látták falujukban s így valószínű, hogy nem ott, hanem Soroksár vidékén gyilkolták meg. Jelentékenyebb pénzösszeg aligha volt nála, mert szegény ember volt s valami nagy üzleteket sem igen csinálhatott. A nyomozás folyik.

fiatalság, a menu pedig tormás virsliből és néhány pohár sörből állott.

Csakhogy arról nem tehet a farsang, hogy az emberek igényei nagyobbak lettek. Karneval herczeg ártatlan abban, hogy a tánczrendek ma már egész iparágat képeznek, hogy egy kotillon százakba kerül, hogy a bakflok selyemben járnak bálózni, az asszonyok pedig valóságos toilletver-senynt rendeznek s másnap megszólják azt, ki egyszerű ruhában jött a bálba.

Ő megteszi a magáét s hála az égnek, ebben a blazirt korban is van még elég ember, aki megelegszik azzal, amit nyújt. Hatalmasan uralkodik még mindig felettük s az ő internacziionalis nyelvén szól hoz-zánk úgy, hogy megértjük a ném t walczert, a cseh polkát, a lengyel mazurkát, a francia négyest sőt még a magyar csárdást is.

Még világ lesz a világ s a világon fiatal kedélyek lesznek, kik nem szégyelik azt, hogy romlatlanok s szeretik a tánczot, mely szép és érdelemteljes valami, mint a költészet maga, addig farsang is lesz. Változik, módosul, de talán nem is annyira, mint gondolnók. Említettem, hogy a rómaiak a farsangot győzelmi ünnepnek tekintették. Megünnepelték azt, hogy a bájos tavasz legyőzte a durva telet. Nos hát évezredek multak el azóta s a farsang ma sem más. Csakhogy nem a tavasz győzi le a telet, hanem a gyenge nők az erős férfiakat, s a szerető szívek egyesüléséhez, melyeket a farsang hozott össze, a század végének minden romlottsága daczára, a pap még elég sokszor mondja rá az Ament.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése febr. 1-én.)

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma a kérvények ötödik és hatodik sorozatát tárgyalta és jelentékenyebb vita fejlődött az uttörvény módosítására, a honvédegylet segélyezésének felemelésére és a zilahi tanító-képezdének Temesvárra való átalhelyezésére vonatkozó javaslatok tárgyalása alkalmával.

Az erdélyi képviselők követelték a képezdének Zilahon való hagyását, mit a kormány ellenez. A szavazásnál zajos jelenetek folytak le, mivel Bánffy br. elnök megolvastatta a képviselőket. Az eredmény az, hogy 77 szavazattal 61 ellenében a kormány álláspontja győzött. Nagy zaj közt Károlyi Gábor szenvedélyesen kiáltott a többség felé: „svindliznek, a számlálás alatt besompolvognak a kormánypartiak, azt se tudják, mire szavaznak.” Ülés vége háromnegyed kettőkor.

Ferencz Ferdinánd utazása.

Budapest, febr. 1. (A „Torontál” ered. táv.) Ferencz Ferdinánd Kalkuttába érkezett. A kormányzó, az alkirály és a nép zajos ovációkkal fogadták.

Wekerle Bécsben.

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle miniszterelnök ma Bécsben részt vett azon a nagy misén, melyet abból az alkalmából tartottak, hogy Vaszary és Galimberti nunczius fejére feltették a bíretumot. Mise után a miniszterelnök Kálnoki és Steinbach miniszterekkel értekezett.

A polgári anyakönyvek.

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Pol. Corr.” című könyvatos lap meghatalmazást nyert annak kijelentésére, hogy Wekerle miniszterelnök már legközelebb be fogja terjeszteni a polgári anyakönyvekről és a zsidók reczepeziójáról szóló törvényjavaslatokat és kéri fogja a képviselőháztól azok haladéktalan tárgyalását. Ez fog bizonyítékot képezni azon vádak alaptalansága mellett, melyeket az ellenzéki sajtó hirdet, hogy t. i. a kormány programjában változás lenne. Alaptalan különben az ellenzéki sajtó ama ráfogása is, hogy a miniszterelnök tegnapi bécsi utazása a kabinet-változással van összefüggésben.

A sztrájkoló munkások.

Budapest, február 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A sztrájkoló fegyvergyári munkások ma gyűlésezni akartak, de a rendőrök megakadályozták a gyűlés megtartását. A sztrájkolók tanyái körül rendőrök czirkálnak. Ma este a rendőrség nagyobb lázongástól tart.

Üzletvezetőség Temesváron.
 Budapest, febr. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Temesvárról távirják, hogy a város kérvényezni fog a kereskedelmi miniszternél, hogy Temesvárott külön üzletvezetőség létesíttessék. Az üzletvezetőségtől első sorban az áruforgalom körül, kereskedelmi körök részéről felmerült panaszok sikeres orvoslását remélik.

Milan és Natalia.
 Budapest, febr. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelenti egy távirat, hogy egy tekintélyes francia lap munkatársa meginterviewolta Natáliát a ki kijelentette a hirlap író előtt, hogy egy hónap lefolyása alatt visszatér Szerbiába.

Munkások kenyere.
 Budapest, febr. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Brüsszelből jelentik, hogy a miniszter fogadta a munkanélküli munkások küldöttségét, s a községi tanács 20.000 frankot szavazott meg segélyezésükre.

A madridi protestáns templom.
 Budapest, február 1. (A „Torontál” ered. távirata.) Madridból távirják tegnapi kelettel: tegnap itt újabb nagy tiltakozás gyűlés tartott az ellen a magatartás ellen, melyt a Sagasta miniszterium a protestáns-templom ügyében tanusit. A gyűlekezeten mintegy 7000 madridi polgár vett részt és elhatározták, hogy a közelebbi választás alkalmával egyetlen egy kormányjelöltre sem fognak szavazni abban az esetben, ha az említett egyházi kérdés liberális megoldást nem nyerne.

REGÉNY-CSARNOK.

Ib.

— A „Torontál” számára angolból: — a. —

IV.

(8. folytatás.)

Látta már előbb is; először a bódében látta, paraszt ruhában, mert ez volt az a rőt szakállu, magas férfi; katonatiszti ruhában is látta már, de ily díszben még egyszer sem. Drága fehérprémes köpeny futott alá nagy reddőkben széles válláról. Bitorpiros bársony mentéje arannyal himézve. Nehéz aranyrojtos vállszalag volt a nyaka körül vetve és a vállszalagot két kis arany oroszlanfej kapcsolta össze, magas tiszti rangja jelvényeül.

Kinézése is megfelelt akkor este a külső megjelenésnek. Szemei úgy ragyogtak, mint a drágakő; nagy homloka márványként fehérlett; ajkai pirosabbak voltak mentéjénél is. Jókédv s ruganyosság ömölt el egész lényén s isteni arányu hősi termetén.

— Üdvözlök, Tristiane! szólta meg, feléje közeledve.

— Te vagy az, uram! kérdé Tristiane elpirulva, mert alig ismerte fel azt a férfit, a kinél annyiszor alkalmatlankodott a kérésével.

— Én vagyok.
 — Ma olyan jókedvű vagy, uram. Talán megadta a király a kegyelmet, a mit kérted? Ugye megadta? Magnus fia most már hazamehet, visszaszeri vagyonát, munkáját, a régi nyugalmat és méltóságát is, a mit ő többre becül a levegőnél. Nemde ugy van? Ah, te jó, nagyon jó vagy, uram!

Ezzel Tristiane ösztönszerű háláérzetből

megragadta a férfi kezét és lehajolt, hogy megcsókolja. Swya hirtelen visszarántotta. — Jókédvű vagyok, az igaz, de nem azért, felelé.

Tristiane bánatosan felsóhajtott s arca elborult.

— Nem kaptad még meg a kegyelmet? Tehát újra, meg újra, ki tudja: hanyadszor kell még eljőnnöm hozzád érte? Tudod-e, hányszor mondtad már, hogy „holnap” jöj-jek? Hányszor jöttem már hozzád bizva — reménykedve s csalódással kellett távoznom mindannyiszor. Azt gondoltam, hogy ez lesz az utolsó látogatásom nálad. Azt ígérted, hogy pártfogóm leszek. Láttam arczodról, hogy ígérétedet komolyan vetted. Talán nincs akkora befolyásod az ifju királyra, mint a hogy mondják? Ah, én azt gondoltam, hogy ma éjjel kezemből lesz a kegyelem levél. Azt gondoltam, hogy még ma elvihetem biza, hogy felkölthetem ott, a hol együtt fekszik az oroszlanjával és megmutathatom neki azt a levelet. Hogy sirt volna örömeben a vállamon! Oh, hatalmas ur, meddig kell még várnom? Annál a kétségbeesett, szerencsétlen embernél egy nap is roppant idő. Miért halogatsz? Hiszen csak egy szavadba kerül a királynál.

Swyn rásszegezte a leányra fényes nagy szeméit és elmosolyodott.

— Tristiane, te az igazmondó, a jós lélek, a mint látom, mégis csak te vagy a legbohóbb asszony a világon. Te csak azt a hazugságot tudod megállapítani, a mit a szemedbe vágnak, de ahhoz nincs neked sem tehetséged, hogy azokat a kétségbevonhatlan igazságokat fel tudnád ismerni, a melyek nem lettek kimondva. Hat nem tudod, hogy miért nem siettetem én a te kérsédnek az elintézését és hogy miért rendellek ide hozzám minden éjjel, hogy a saját számból halljad: mennyire haladt már az az ügy? Mit törődöm én Magnus sor-sával? Többet ér az nekem, hogy te itt vagy nálam, belül az ajtómon, mint az egész ország, valamennyi kincsével egyetemben.

Tristiane csak bámult reá, de nem értette, hogy mit beszél.

— De ugye beszélte ebben az ügyben a királylyal? Ugye megtetted, a mit ígértél?

Swyn elnevette magát.

— Mily együgyű is vagy te, Tristiane! Verd ki a fejedből egy pillanatra azt az éilhetetlen gyáva embert, a ki még arra a lelegzetvételeire sem érdemes, a melylyel kimondjuk a nevét, a kit te azért nagylelkű-ségből mégis szeretnél megmenteni, — és hallgass reám egy kissé. Az én nevem Swyn. Sok csatában harcoltam. Közelről láttam a halált, de a szemébe kacagtam. Ha az ellenség meghallja a nevemet, megfagy erei ben a vér. Király vagyok mindenképen, csak a nevem nincs meg. Egy szavamra ezrek fognak fegyvert, ezrek állnak szolgáltra készen, csak egy jelre várnak tőlem. Kiválaszthatom holnap a legszebb és leg-nemesebb leányt az egész birodalomban menyasszonyomnak és mégis, a mig téged nem látalak meg, egyesegyedül állónak, árvának tekintetem magamat. Voltak barátaim s mégsem voltak. Vezettem, igazgat-tam, kihasználtam az embereket, felettük állottam. Egyedülletre, magányosságra voltam kárhóztatva. De a mióta először meg-látalak, akkor este, hogy az ifju király szeszélyének eleget teendő, elmentem a bódétokba, — valami belső hang, így szó-lalt meg bennem: „Megtaláltad a társadat!” ... Eddig csak én tudtam benéni mások lelkébe, te benéltél az enyimbe is. Nyugodt vonásaidról egyszerű fenség áradt szét. Szépségnek ismertelek fel; nagyszerű, ritka szépségnek. Az ostoba, vak csöcselék nem látta, hogy istennő járt közöttük. Már első látásodkor fölöttem magamban, hogy te leszel az én menyasszonyom: csak azzal nem voltam még tisztában, hogy miként tegyem meg az első lépést feléd; aztán tudtam meg, hogy te is szeretnél velem beszélni. Csodálkoztam, hogy ugyan mit kívánhatasz tőlem.

(Folytatás következik.)

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 október 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—becskerek vasútvonalon

Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.		3512	3514	3502
		v. v.	v. v.	sz. v.
		I. III. III. osztály		
	Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
	Temesvár "	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda	"	3.05	4.05	7.20
Karlova	"	4.09	4.46	8.04
Beodra	"	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	"	5.36	5.36	9.02
Kumán	"	6.06	5.56	9.22
Melencze	"	6.40	6.15	9.42
Ellemér	"	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskerek	"	7.33	6.51	10.15
Versecz	érk.	11.59	—	—

Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.		3501	3511	3513
		sz. v.	v. v.	v. v.
		I. III. III. osztály		
	ind.	5.50	12.00	7.20
Ellemér	"	6.08	12.21	7.44
Melencze	"	6.30	12.51	8.6
Kumán	"	6.46	1.11	8.37
Török-Becse—Aracs	"	7.11	1.49	9.19
Beodra	"	7.45	2.29	10.04
Karlova	"	7.56	2.42	10.22
Nagy-Kikinda	érk.	8.36	3.30	11.13
	Temesvár "	—	5.20	4.24
	Budapest "	1.20	—	7.10

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasutak vonalain

Versecz—Nagy-Becskerek.		3647*	3601	3611
		v. v.	sz. v.	v. v.
		I. III. III. o.		
	Temesvár ind.	—	—	12.00
Versecz	"	5.30	2.20	—
Versecz-Rét	"	5.57	2.25	—
*Temes-Paulia	"	6.03	2.32	—
Bethlen-Tanya	"	6.11	2.42	—
*Szivattyutelep	"	6.22	2.55	—
*Loudon-Tanya	"	6.29	3.04	—
Nagy-Margita	"	6.37	3.13	—
Zichyfalva	"	6.49	3.25	—
Györgyháza	"	7.01	3.40	—
Szécsénfalva	"	7.16	3.57	—
*Ó-Lécz	"	7.24	4.07	—
Kanak	"	7.33	4.19	—
Bóka	"	7.49	4.38	—
Szécsány	érk.	8.00	4.52	—
	Párdány l. alul.	—	—	—
Szécsány	ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa	"	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	"	4.41	8.37	5.37
*Pusztá-Kenderes	"	4.50	8.43	5.46
Lázárföld	"	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskerek-Bégapart	"	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskerek	"	—	—	6.35
Nagy-Kikinda	"	8.36	—	11.13
Budapest	"	1.20	—	7.10
Temesvár	érk.	—	—	4.24

Nagy-Becskerek—Versecz.		3602	3612
		sz. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
	ind.	6.30	—
Temesvár	"	9.20	—
Nagy-Becskerek	"	8.10	—
Nagy-Becskerek-Bégapart	"	8.22	4.10
Lázárföld	"	8.50	4.48
*Pusztá-Kenderes	"	8.56	4.51
*Lajosmajor	"	9.2	4.59
Szárcsa	"	9.16	5.23
Szécsány	érk.	9.29	5.38
Szécsány	ind.	9.44	5.58
Bóka	"	9.57	6.08
Kanak	"	10.14	6.23
*Ó-Lécz	"	10.23	6.40
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	"	10.32	6.57
Györgyháza	"	10.42	7.11
Zichyfalva	"	10.54	7.36
Nagy-Margita	"	11.09	7.55
*Loudon-Tanya	"	11.18	8.04
*Szivattyutelep	"	11.26	8.13
Bethlen-Tanya	"	11.39	8.27
*Temes-Paulia	"	11.47	8.37
Versecz-Rét	"	11.55	8.48
Versecz	érk.	11.59	8.50
	Temesvár "	3.16	—

Szécsány—Párdány.		3702	3712
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
	ind.	9.34	5.48
Módos	"	9.56	6.15
*Pény	"	10.07	6.27
Párdány	érk.	10.18	6.32

Párdány—Szécsány.		3713	3711
		v. v.	v. v.
		II. III. o.	
	ind.	7.00	3.50
*Pény	"	7.13	4.03
Módos	"	7.27	4.18
Szécsány	érk.	7.50	4.41

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a perczek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
 Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

996. kig. szám 1893.

(66—2.2)

Árlejtési hirdetemény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzétetik, hogy a Gyogyevics Toma féle kert mellett, valamint a Kis-utca végén a Béga partján tervezett átereszek felépítési munkálatoknak kiadása tekintetéből zárt ajánlati versenytárgyalás tüzetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatokra versenyezni kívánnak, hogy 50 krros bélyeg és a költségvetésben kitüntetett összeg utáni 10 százalék bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1893. évi február hó 7-én déli 10 óráig a polgármesteri hivatalnál beadják.

A feltételek és költségvetés a kitűzött határrapig a városi II-ik tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1893. évi január hó 25-én.

Krsztics János s. k.,
polgármester.

377. szám.

(65—3.1)

Pályázati hirdetemény.

Torontálvármegye bánlaki járásba kebelezt Kanak községében megürrült jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. tcz. értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám 1893. évi február hó 14-éig annál is inkább adják be, mert a később beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A választás 1893. évi február hó 15-én d. e. 9 órakor fog Kanak községházánál megejtetni.

A javadalmazás következő:

1. Kézpénzfizetés 600 frt.
2. 6 öl hasábbfának átalánya 60 frt.
3. 5 öl szalma átalánya 25 frt.
4. Utazási átalány 80 frt.

5. Míg a községház, illetve jegyző lak fel nem épül, évi la' bér 100 frt.

6. Irodaátalány 50 frt.

7. Magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak, továbbá a község érdekében a járáson kívüli utazásokért 3 frt napidij.

Bánlak, 1893. évi január hó 27-én.

Főszolgabírói hiv. táv.:

Bogeha Márton, szolgabíró.

1497. kig. szám 1892.

(50—3.3)

Pályázati hirdetemény.

Petrovoszellő községben üresedésben levő községi irnoki állás, mely 360 frt évi fizetéssel, 60 frt lakbér illetménnyel és 12 forint faátalánnyal javadalmaztatik, 1893. évi február hó 20-an délelőtt 10 órai kezdettel a községházánál választás úján betölteni fog.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a kellően felszerelendő kérvényeiket a választást megelőző napig hozzám beadják.

Alibunár, 1893. évi január hó 17-én.

Kajtar, h. főszolgabíró.

Ház- és szántó föld eladás Bótoson.

A 139. számú ház, ezelőtt paplak 600 □ öl ház helylyel, 600 □ öl gyümölcs- és szőlővel, az azon levő összes lakhelyiségekkel, kotarka, raktárral, istállóval és 6 hold szántó föld az első, 2 hold föld a 3. részben. tehermentes szabadkézből eladó.

Bővebbet

Dobrojevits Istvánnál,
Bótos.

2528. szám 1893.

(62—3.1)

Pályázati hirdetemény.

Az 1876. XIV. tcz. 70. §-a alapján ezennel közhirre tétetik, hogy Nagyikinda rendezett tanácsu városban a vármegye által létesített új korháznál egy igazgató főorvos illetménye 800 forint fizetés és 200 forint lakbérből, az alorvos illetménye 400 frt fizetés és 120 frt lakbérből fog állani.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám a folyó évi február hó 28-ig nyújtsák be, mert a későbben érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagybecskerek, 1893. évi január hó 23-án.

Daniel, alispán.

674. I. szám 1893.

(67—3.1)

Pályázat.

Torontálvármegye törökbecsei járásába kebelezt Törökbecse községében megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 600 frt.

Felhivom az állásra pályázni óhajtókat, kellően felszerelt kérvényeiket f. évi február hó 28 ig hozzám be-terjeszteni.

Törökbecsén, 1893. évi január hó 27-én.

Bethlen, főszolgabíró.

Meghívó.

A

„Nagybecskereki polgári lövész-egylet“

február hó 2-an d. u. 3 órakor

a kereskedő ifjak egyletének helyiségeiben tartja ezidei

k ö z g y ü l é s é t,

melyre a tagok ezennel tisztelettel meghivatnak.

Nagybecskerek, 1893. évi január hóban.

Virág Vilmos.

(69—2.2)

Kokits A. F.

Egy tekeasztal

három elefántcsont-labdával, 6 dáköval stb. 120 frt készpénzfizetés mellett eladó. Bővebbet **Deutsch Ármin** urnál. (Eisenstädter cég, Nagybecskerek.) (64—3.3)

!!Földbirtokosok figyelmébe!!

„Olcsó pénz 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$ kamatra“

Mivel nem csak az olcsó kamat, de gyakran még annál nagyobb szerepet is játszik, ha oly nagy mennyiségben kapja meg kölcsöntkereső a kölcsönt, mint aminőre szüksége van, feladatommá tüztem — földbirtokosokra és városi bérházakra — azok értékének lehető legmagasabb összegéig kölcsönöket eszközölni.

A szóban forgó kölcsönök 5000 frttól határtalan összegig adtak; régiebb d. ágabb kamatu kölcsönök bélyeg- és illetékmentesen convertaltatnak. (56—3.2)

Bővebb értesítést díjmentesen nyujt.

Adamsz Arnold,

bank és jelzálog üzlet tulajdonos
Budapest, Teréz körút 58.

Alapított 1872-ik évben.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.